

**PEDAGOGIK OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA O'QUV
FAOLIYATIDA TAJRIBALAR NATIJALARI TAHLILI**

X.B.Tuxtaxo'jayev – *pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, professor*

Farg'ona davlat universiteti

Tayanch so'zlar: pedagogika, eksperimental usullar, o'qitish samaradorligi, ta'lim tadqiqoti, talabalar faoliyati.

Ключевые слова: педагогика, экспериментальные методы, эффективность обучения, педагогические исследования, активность учащихся.

Key words: pedagogy, experimental methods, teaching effectiveness, educational research, student activity.

Kirish. Pedagogik tajriba boshida olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, nazorat va tajriba guruh sinalluvchilarining ko'pchiligini ko'rsatkichlar bo'yicha natijalari o'rtacha arifmetik qiymatlari farqi statistik ishonchsiz ekanligi aniqlandi (ular uchun t qiymati 0,78 dan 1,48 gacha oraliqda o'zgardi: $r>0,05$). Faqat "Tana uzunligi", "O'ng qo'l panjasi dinamometriyasi" ko'rsatkichlari bo'yicha nazorat va tajriba guruh sinalluvchilarining ko'rsatgan natijalari o'rtacha arifmetik qiymatlarining farqi nisbatan qoniqarli desa bo'ladi (bular uchun t qiymati mos ravishda, 2,06; 2,05 va 1,93 bo'lib, $r<0,05$). Shuning bilan birga guruxlardagi standart og'ishlarning qiymati 10 % dan kamligi tajriba avvalida sinalluvchilarning jismoniy tayyorgarliklari o'zaro bir biriga yaqinligini ko'rsatdi.

Adabiyotlar tahlili va metodlar. Shu narsa ko'zda tutilganki, individual yondashuvni tatbiq qilish talabalar harakat qobiliyatini maqsadli rivojlantirish masalalarini hal etishga tana tuzilishini yaxshilashga koordinatsion qobiliyatlarni yaxshilashga, jismoniy rivojlanishga imkon beradi [1].

1-jadval. Nazorat va tajriba guruhlar talabalarining tajribagacha va undan so'nggi salomatlik darajasi

T/r	Testlar	Tajriba boshida			Tajriba so'ngida				
		NG n=52	TG n=54	t	r	NG n=48	TG n=50	t	r
1	Tana vazni / uzunligi kg/sm	351,5±5,9	353,3±6,0	1,56	>0,05	352,3±8,7	360,4±8,8	4,58	<0,001
2	O'TS, ml/kg	48,4±1,7	48,6±1,8	0,59	>0,05	49,2±1,5	51,1±1,6	6,07	<0,001
3	YuQS 100da	85,3±1,5	84,7±2,1	1,69	>0,05	84,7±4,6	79,7±4,7	5,32	<0,001
4	30 soniyada 20 marta o'tirib turgandan keyin tiklanish vaqti (daq.,soniya)	116,6±10,8	115,5±10,6	0,53	>0,05	111,8±10,7	101,5±10,5	4,81	<0,001

Tajriba tadqiqotlari ko'rsatishicha, ishlab chiqilgan dasturni tatbiq etish talabalar salomatlik darajasi jismoniy rivojlanishi va jismoniy tayyorgarligida ijobiy ravishda aks etdi.

Nazorat guruhi va tajriba guruhida sinallayotgan talabalar salomatlik darajasini tajriba boshidan ekspress baholash natijasi guruhlararo yaqqol farq yo'qligi haqida guvohlik beradi ($r>0,05$).

Pedagogik tajriba yakunida nazorat va tajriba guruhi talabalar ko'rsatkichlarida yaqqol farqlar hayotiy indeks va Martine tajribasi bo'yicha kuzatilgan (20 marta o'tirib turishdan so'ng o'zini o'nglash vaqti 30 soniya) ($r<0,05$).

Yaqqol farqlar boshqa ko'rsatkichlar bo'yicha ham kuzatilgan: Kettle indeksi, nisbiy kuch indeksi va YuQSning sistoletik HFga o'tishi ($r<0,05$).

Shuni ta'kidlash kerakki, ham nazorat guruhida ham tajriba guruhida tajriba davomida olingan natijalar asosida hisoblangan standart xatolikning son qiymati 10 % dan kam bo'lib (1,5dan 6,7 gacha), bu kattalik yaxshi natijadan dalolat beradi.

Tajriba va nazorat guruhi talabalar jismoniy rivojlanishi ko'rsatkichlari natijalari tajribagacha aniq farqqa ega bo'lmagan ($r>0,05$) (4.10-jadval).

2-jadval. Talabalarining jismoniy va psixofiziologik rivojlanish ko'rsatkichlari

T/r	Testlar	Tajriba avvalida		t	r	Tajriba so'ngida		t	r
		NG n=52	TG n=54			NG n=48	TG n=50		
1	Tana uzunligi (sm)	177,3±5,3	178,6± 5,1	1,28	>0,1	178,4 ±9,7	185,7 ±9,5	3,76	<0,001
2	Tana og'irligi (kg)	73,1 ±3,7	74,6±3,8	2,06	<0,05	72,5 ±4,1	69,7 ±4,0	3,42	<0,001
3	O'TS (ml)	2891,8 ±245,1	2988,6 ±240,8	2,05	<0,05	2941,7 ±201,8	3132,6 ±202,7	4,67	<0,001
4	O'ng qo'l panjasi dinamometriyasi (kg)	44,5 ±2,5	45,4 ±2,30	1,93	<0,05	45,3±4,10	50,3 ±4,20	5,96	<0,001
5	Chap qo'l panjasi dinamometriyasi (kg)	36,4 ±2,7	37,2 ±2,4	1,61	<0,05	36,7±3,7	41,2 ±4,1	5,70	<0,001
6	Oyoq muskullar kuchi (kg)	98,9 ±2,7	99,3 ±2,6	0,78	>0,1	99,3 ±5,5	104,1±5,2	4,44	<0,001
7	YuQS (mart/daq)	80,7 ±3,25	81,8 ±3,1	1,78	>0,1	77,2 ±6,3	74,2 ±6,2	2,38	<0,05
8	Nafas olish maromi (marta soni)	17,6 ±0,87	17,3±1,18	1,49	>0,1	17,1 ± 2,4	16,1 ±2,1	2,19	<0,05
9	Shtange sinovi (soniya)	42,6±3,9	41,5 ±3,7	1,48	>0,1	43,6 ±4,1	47,1 ±3,9	4,32	<0,001
10	Genche sinovi (soniya)	35,5 ±3,3	36,6 ±3,2	1,74	>0,05	36,4±3,6	38,2 ±3,8	2,41	<0,05

Tajriba nazorat guruhi talabalarining tajribadan so'ngi antropometrik ko'rsatkichlarini qiyoslashda tana og'irligi, o'ng va chap qo'l panjalari kuchini o'lchash, gavda kuchi, shtange, genche sinovi bo'yicha yaqqol farqlar kuzatilgan ($r<0,05$).

Natijalar va muhokama. Pedagogik tajriba so'ngiga kelib o'rganilayotgan barcha ko'rsatkichlar bo'yicha nazorat va tajriba guruh sinalluvchilarini ko'rsatgan natijalari o'rtacha arifmetik qiymatlari statistik ishonchli farq qildi. Bulardan "Nafas olish maromi" ($t=2,19$), "YuQS" ($t=2,38$) ko'rsatkichlari uchun statistik ishonchlik ($r<0,05$) qolgan ko'rsatkichlarga nisbatan biroz pastroq ekanligi ko'rsatildi. Qolgan ko'rsatkichlar uchun t qiymati 3,42 dan 5,96 gacha oraliqda bo'lib ular uchun ($r<0,001$) aniqlandi (4.11-jadval).

3-jadval. Pedagogik tajriba davomida nazorat va tajriba guruh sinalluvchilarining jismoniy sifatlari bo'yicha qiyosiy statistik tahlili

T/r	Testlar	NG		t	r	TG		t	r
		Tajriba avvalida n=52	Tajriba so'ngida n=48			Tajriba avvalida n=54	Tajriba so'ngida n=50		
1	Tana uzunligi (sm)	177,3±5,3	178,4 ±9,7	0,69	>0,1	178,4 ±9,7	185,7 ±9,5	4,69	<0,001
2	Tana og'irligi (kg)	73,1 ±3,7	72,5 ±4,1	0,76	>0,1	72,5 ±4,1	69,7 ±4,0	6,39	<0,001
3	O'TS (ml)	2891,8 ±245,1	2941,7 ±201,8	1,11	<0,05	2941,7 ±201,8	3132,6 ±202,7	3,30	<0,01
4	O'ng qo'l panjasi dinamometriyasi (kg)	44,5 ±2,5	45,3±4,10	1,16	>0,001	45,3±4,10	50,3 ±4,20	7,29	<0,001
5	Chap qo'l panjasi dinamometriyasi (kg)	36,4 ±2,7	38,8±3,2	0,45	<0,01	36,7±3,7	41,2 ±4,1	6,01	<0,001
6	Oyoq muskullar kuchi (kg)	98,9 ±2,7	99,3 ±5,5	0,45	<0,01	99,3 ±5,5	104,1±5,2	5,88	<0,001
7	YuQS (mart/daq)	80,7 ±3,25	77,2 ±6,3	2,65	<0,1	77,2 ±6,3	74,2 ±6,2	7,81	<0,001
8	Nafas olish maromi (marta soni)	17,6 ±0,87	17,1 ±2,4	1,36	>0,1	17,1 ±2,4	16,1 ±2,1	3,55	<0,01
9	Shtange sinovi (soniya)	42,6 ±3,9	43,6 ±4,1	1,24	>0,1	43,6 ±4,1	47,1 ±3,9	7,49	<0,001
10	Genche sinovi (soniya)	35,5 ±3,3	36,4±3,6	1,29	>0,05	36,4±3,6	38,2 ±3,8	2,31	<0,05

Pedagogik tajriba davomida nazorat guruh sinalluvchilarining jismoniy sifatlari o'rtacha arifmetik qiymatlari ko'pchiligida statistik ishonchsiz o'zgarishlar kuzatildi, bular uchun t qiymati 0,45 dan 2,65 gacha oraliqda o'zgarib $r>0,05$. Tajriba guruhida esa ikkala gurux sinalluvchilarining xamma jismoniy sifatlari statistik ishonchli (ular uchun t ning qiymati 2,31 dan 7,81 gacha oraliqda o'zgarildi) o'zgarishi aniqlandi (4.12-jadval).

4-jadval. Nazorat va tajriba guruhi talabalari pedagogik tajriba davomida jismoniy tayyorgarligi ko'rsatkichlari

T/r	Testlar	Tajriba avvalida		t	r	Tajriba so'ngida		t	r
		NG n=52	TG n=54			NG n=48	TG n=50		
1	100 m yugurish (sek)	15,5±0,7	15,4±0,6	0,78	>0,1	14,2±2,1	12,8±1,9	3,45	<0,001
2	3000 m yugurish (daq)	13,58±1,25	13,4±0,91	0,84	>0,1	13,05±1,8	12,2±1,7	2,40	<0,05
3	Kuper-testi (daq)	2105,4 ±103,2	2107,6 ±104,1	0,10	>0,1	2145,8 ±201,0	2350,4 ±200,4	5,04	<0,001
4	Joyida turib uzunlikka sakrash (sm)	175,2±6,3	176,7±6,5	1,20	>0,1	179,1±9,4	187,9±9,6	4,58	<0,001
5	Yotgan holda gavgdani ko'tarib va tushirish (marta soni)	47,1±4,1	46,5±4,2	0,74	>0,1	48,1±5,1	56,4±5,2	7,97	<0,001
6	Turnikda tortilish (marta soni)	8,1±1,5	8,7±1,6	1,99	>0,05	8,8±4,5	13,5±4,6	5,11	<0,001
7	Bir oyoqda o'tirib turish (tayangan holda / marta soni)	12,4±1,4	12,7±1,8	0,95	>0,1	15,3±4,5	17,9±4,3	2,92	<0,01

Jismoniy tayyorgarlik testlari oliy ta'lim muassasalarida jismoniy madaniyat bo'yicha o'quv dasturlari me'yorlariga muvofiq o'tkazildi (olingan ma'lumotlar va ularning tahlillari yuqoridagi jadvallarda keltirilgan).

Ushbu jadvalda, pedagogik tajriba boshida olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, nazorat va tajriba guruh sinalluvchilarining ko'pchiligini olingan testlar bo'yicha natijalari o'rtacha arifmetik qiymatlari farqi statistik ishonchsiz ekanligi aniqlandi (ular uchun t qiymati 0,74 dan 1,99 gacha oraliqda o'zgardi: $r>0,05$). Shuning bilan birga guruxlardagi standart og'ishlarning qiymati 10 % dan kamligi tajriba avvalida sinalluvchilarning jismoniy xarakteristikallari o'zaro bir biriga yaqinligini ko'rsatdi.

Pedagogik tajriba so'ngiga kelib o'rganilayotgan barcha testlar bo'yicha nazorat va tajriba guruh sinalluvchilarini ko'rsatgan natijalari o'rtacha arifmetik qiymatlari statistik ishonchli farq qildi. Bulardan "3000 m yugurish" ($t=2,40$; ($r<0,05$)) ko'rsatkichlari uchun statistik ishonchlik ($r<0,01$) qolgan testlarga nisbatan biroz pastroq ekanligi ko'rsatildi. Qolgan testlar uchun t qiymati 3,45 dan 7,97 gacha oraliqda bo'lib ular uchun ($r<0,001$); (Student kritik qiymati $r<0,001$ bo'lishi uchun $t=3,39$ bo'lishi yetarli) (4.13-jadval).

5-jadval. Pedagogik tajriba davomida nazorat va tajriba guruh sinalluvchilarining testlar bo'yicha ko'rsatgan natijalarini qiyosiy statistik tahlili

T/r	Testlar	NG		t	r	TG		t	r
		Tajriba avvalida n=52	Tajriba so'ngida n=48			Tajriba avvalida n=54	Tajriba so'ngida n=50		
1	100 m yugurish (sek)	15,5±0,7	14,2±2,1	4,08	<0,001	15,4±0,6	12,8±1,9	9,25	<0,001
2	3000 m yugurish (daq)	13,58±1,25	13,05±1,8	1,69	>0,05	13,4±0,91	12,2±1,7	4,43	<0,001
3	Kuper-testi (daq)	2105,4 ±103,2	2145,8 ±201,0	1,24	<0,05	2107,6 ±104,1	2350,4 ±200,4	7,66	<0,001
4	Joyida turib uzunlikka sakrash (sm)	175,2±6,3	179,1±9,4	2,41	<0,05	176,7±6,5	187,9±9,6	6,91	<0,001
5	Yotgan holda gavdani ko'tarib va tushirish (marta soni)	47,1±4,1	48,1±5,1	1,07	>0,05	46,5±4,2	56,4±5,2	10,62	<0,001
6	Turnikda tortinish (marta soni)	8,1±1,5	8,8±4,5	1,02	<0,01	8,7±4,5	13,5±4,6	14,03	<0,001
7	Bir oyoqda o'tirib turish (tayangan xolda / marta soni)	12,4±1,4	15,3±4,5	2,27	<0,05	12,7±1,8	17,9±4,3	7,93	<0,001

Pedagogik tajriba davomida nazorat guruh sinalluvchilarining jismoniy tayorgarliklarini o'rtacha arifmetik qiymatlari ko'pchiligida statistik ishonchsiz o'zgarishlar kuzatildi, bular uchun t qiymati 1,02 dan 1,69 gacha oralig'ida o'zgarib ($r>0,05$).

Shuning bilan birga, 100 m ($t=4,08$; ($r<0,001$)), Turnikda tortinish ($t=1,02$; ($r<0,01$)) va bir oyoqda o'tirib turish (tayangan xolda marta soni) ($t=2,27$; ($r<0,05$)) mashqlarda nisbatan yaxshi natida kuzatildi. Tajriba guruhida esa guruh sinalluvchilarining xamma jismoniy tayorgarliklari statistik ishonchli (ular uchun t ning qiymati 4,43 dan 14,03 gacha oralig'ida ($r<0,001$)) o'zgarishi aniqlandi (4.14-jadval).

6-jadval. Pedagogik tajriba davomida talabalar sog'liqni saqlash madaniyatini o'rganishning tashxisli (diagnostik) haritasi (%) (A.G.Madjuga metodikasi bo'yicha)

Sog‘liqni saqlashga oid bilim, ko‘nikma va malakalar mazmuni		Davri	I-bosqich		II-bosqich		III-bosqich		IV-bosqich	
			NG	TG	NG	TG	NG	TG	NG	TG
Kasbiy sog‘liqni saqlash bilimlari	Metodologik	Avval	46.4	46.6	50.0	50.0	56.0	57.6	65.0	64.0
		So‘ng	50.0	63.3	53.8	67.8	56.0	76.9	65.0	80.0
	Nazariy	Avval	42.8	43.3	46.1	46.4	52.0	53.8	60.0	60.0
		So‘ng	46.4	60.0	50.0	64.2	52.0	73.0	60.0	80.0
	Metodik	Avval	46.4	46.6	50.0	50.0	56.0	57.6	65.0	64.0
		So‘ng	50.0	63.3	53.8	67.8	56.0	76.9	65.0	80.0
	Texnologik	Avval	42.8	43.3	46.1	46.4	52.0	53.8	60.0	60.0
		So‘ng	46.4	60.0	50.0	64.2	52.0	73.0	60.0	76.0
Individual-sog‘lomlashtirish	Avval	42.8	43.3	46.1	46.4	52.0	53.8	60.0	60.0	
	So‘ng	46.4	63.3	50.0	64.2	52.0	73.0	60.0	80.0	
Sog‘liqni saqlavchi ko‘nikmalar	Sog‘lomlashtiruv-chanlik faoliyatini loyihalash, rejalashtirish, maqsadlarini belgilay olish bilimlar	Avval	46.4	46.6	50.0	50.0	56.0	57.6	65.0	64.0
		So‘ng	50.0	63.3	53.8	67.8	56.0	76.9	65.0	80.0
	Tashkilotchilik	Avval	42.8	43.3	46.1	46.4	52.0	53.8	60.0	60.0
		So‘ng	46.4	63.3	50.0	64.2	52.0	73.0	60.0	84.0
	Kommunikativlik	Avval	42.8	43.3	46.1	46.4	52.0	53.8	60.0	60.0
		So‘ng	46.4	60.0	50.0	64.2	52.0	73.0	60.0	80.0
	Analitik	Avval	42.8	43.3	46.1	46.4	52.0	53.8	60.0	60.0
		So‘ng	46.4	60.0	50.0	64.2	52.0	73.0	60.0	80.0
	O‘zini tartibga sola bilish	Avval	46.4	46.6	50.0	50.0	56.0	57.6	65.0	64.0
		So‘ng	50.0	63.3	53.8	67.8	56.0	76.9	65.0	80.0
	Korreksion-profilaktik	Avval	42.8	43.3	46.1	46.4	52.0	53.8	60.0	60.0
		So‘ng	46.4	60.0	50.0	64.2	52.0	73.0	60.0	80.0
Sog‘liqni saqlovchi pedagogik texnik bilimlar	Avval	42.8	43.3	46.1	46.4	52.0	53.8	60.0	60.0	
	So‘ng	46.4	60.0	50.0	64.2	52.0	73.0	60.0	76.0	
	Ijodiy	Avval	46.4	46.6	50.0	50.0	56.0	57.6	65.0	64.0
		So‘ng	50.0	63.3	53.8	67.8	56.0	76.9	65.0	80.0
Sog‘liqni saqlash malakalari	Sog‘liqni saqlash malakasi	Avval	42.8	43.3	46.1	46.4	52.0	53.8	60.0	60.0
		So‘ng	46.4	63.3	50.0	64.2	52.0	73.0	60.0	80.0

Shu bilan birga, tajribaning turli bosqichlarida talabalarda sog'liqni saqlash madaniyatini shakllantirishga tashxisi o'tkazilgan (4.15-jadval).

Xulosa. Aniqlash eksperimentining natijalari shuni ko'rsatadiki, OTM da jismoniy tarbiya jarayonida talabalar sog'liqni shakllantirishning turli jihatlariga, shu jumladan

jismoniy yuklamadan foydalanishga qaratilgan ma'lum bilimlar, ko'nikmalar, malakalarni yetarli o'zlashtirmaganlar, bu talabalarning jismoniy tarbiyasi bo'yicha sog'lomlashtirish dasturlarini individuallashtirish uchun pedagogik texnologiyaning uslubiy vositalarini ishlab chiqish va amalga oshirish zarurligini asoslaydi.

Adabiyotlar

1. Ревенко Е.М. Педагогические условия реализации здоровьесберегающих технологий // Вестник Томского государственного университета. 2021. №476. – С. 359-367.
2. Лопатина Т.П. Диагностика физических способностей школьников // Физическая культура в школе. 2020. №5. – С. 31-36.
3. Курьсь В.Н. Педагогические технологии в физическом воспитании. - Минск: Университетское, 2007. –С. 137
4. Московченко О.Н. Индивидуализация учебных программ по физической культуре // Физическая культура в школе. 2017. №4. – С. 17.
5. Степанов В.С. Методические основы составления программ оздоровительной направленности // Теория и практика физической культуры. 2016. №9. – С. 67.
6. Лихачёв Б.Т. Педагогика. – М.: Академия, 2005. – С 135.
7. Попова Н.В. Индивидуальный подход в оздоровительной физической культуре // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. 2018. №2. – С. 46–49.
8. Ильин Е.П. Психология физического воспитания. СПб.: Питер: 2008. – С. 512.
9. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. – М.: Педагогика, 1989. – С. 192.
10. Русаков Л.А. Использование цифровых технологий в физическом воспитании // Педагогика и психология. 2019. №6. – С. 215–218.

REZYUME. Ushbu maqolada pedagogik muassasalarda tatbiq etilayotgan eksperimental o'qitish usullarining natijalari tahlil qilinadi. Tadqiqot an'anaviy usullar bilan solishtirganda innovatsion yondashuvlarning samaradorligini o'rganadi, ularda ko'nikmalarni egallash, ishtirokchilarning faolligi va o'quv faoliyatiga e'tibor qaratildi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, eksperimental usullar ta'lim natijalarini sezilarli darajada yaxshilagan. Topilmalar dalillarga asoslangan o'qitish innovatsiyalari orqali pedagogik amaliyotni takomillashtirishga yordam beradi.

РЕЗЮМЕ. В статье анализируются результаты экспериментальных методов обучения, реализуемых в педагогических учреждениях. В исследовании рассматривается эффективность инновационных подходов по сравнению с традиционными методами, особое внимание уделяется приобретению навыков, вовлеченности участников и учебной деятельности. Результаты показывают, что экспериментальные методы значительно улучшили результаты обучения. Результаты исследования помогают улучшить педагогическую практику посредством научно обоснованных педагогических инноваций.

SUMMARY. This article analyzes the results of experimental teaching methods implemented in pedagogical institutions. The study examines the effectiveness of innovative approaches compared to traditional methods, focusing on skill acquisition, participant engagement, and learning activities. The results show that experimental methods significantly improved learning outcomes. The findings help improve pedagogical practice through evidence-based teaching innovations.

THE MAIN PROBLEMS ENCOUNTERED IN DEVELOPING STUDENTS' LISTENING AND SPEAKING SKILLS AND THEIR SOLUTIONS

N.Turegaliyeva – PhD student

Nukus state pedagogical institute named after Ajiniyaz

Tayanch so'zlar: tinglab tushunish, og'zaki nutq ko'nikmalari, eshituv orqali idrok, lingvistik qiyinchiliklar, semantik mazmun, motivatsiya, avvalgi bilimlar, fonematik eshituv, til aralashuvi, uch tillilik, audio materiallar, tinglash strategiyalari.

Ключевые слова: понимание на слух, навыки устной речи, слуховое восприятие, лингвистические трудности, семантическое содержание, мотивация, предшествующие знания, фонематический слух, языковая интерференция, триязычие, аудиоматериалы, стратегии аудирования.

Key words: listening comprehension, speaking skills, auditory perception, linguistic difficulties, semantic content, motivation, background knowledge, phonemic hearing, language interference, trilingualism, audio materials, listening strategies.

1. Introduction. The development of students' listening and speaking skills in English as a foreign language is a core component of communicative competence. However, these receptive and productive skills often pose significant challenges, especially for learners in multilingual settings. According to N.Cowan [1:12] the auditory memory capacity is generally more limited compared to visual memory, complicating real-time speech processing. In real-life communication, spoken messages are transient, and listeners must process them instantly. Any lapse in concentration may result in partial or complete information loss.

M.Underwood [2:56] emphasized several factors that contribute to poor listening comprehension: the speed of speech, limited vocabulary, difficulty identifying discourse markers, insufficient background knowledge, and the learner's habit of focusing on every word instead of grasping overall meaning. These challenges are magnified in learners functioning within trilingual or multilingual contexts.

2. Methods. This study adopts a qualitative-analytical approach grounded in established theoretical frameworks, primarily based on the classification proposed by N.V.Elukhina [4:36]. Listening comprehension difficulties were divided into four categories: